

U S N E S E N Í

Okresní soud v Pardubicích rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Lucií Lubasovou jako samosoudkyní ve věci **nezletilého XXX, nar. XXX, zastoupeného Magistrátem města Pardubic jako opatrovníkem**, syna XXX, nar. XXX, bytem XXX, a **XXX, nar. XXX, bytem XXX, zastoupeného Mgr. Hanou Kuncovou, advokátkou se sídlem Praha 4**, za účasti pěstounky XXX, nar. XXX, bytem XXX, o úpravu styku, o předběžném opatření,

t a k t o :

Návrh otce na vydání předběžného opatření, jímž se domáhal úpravy styku s nezl. XXX, nar. XXX, tak, že by byl oprávněn se s ním stýkat každý třetí kalendářní týden v měsíci, a to od středy 13,00 hodin do neděle do 19,00 hodin a každý první týden v měsíci od 1. kalendářního dne od 13,00 hodin do 8.dne v kalendářním měsíci do 19,00 hodin s místem předání a vracení nezletilého v místě bydliště pěstounky, se z a m í t á .

O d ů v o d n ě n í :

Otec se návrhem na vydání předběžného opatření ze dne 15.9.2016 domáhal, aby byl oprávněn stýkat se s nezl. XXX, nar. XXX, každý třetí kalendářní týden v měsíci, a to od středy 13,00 hodin do neděle do 19,00 hodin a každý první týden v měsíci od 1. kalendářního dne od 13,00 hodin do 8.dne v kalendářním měsíci do 19,00 hodin s místem předání a vracení nezletilého v místě bydliště pěstounky, přičemž pro styk každý první týden v měsíci od 1. kalendářního dne od 13,00 hodin do 8.dne v kalendářním měsíci do 19,00 hodin otec žádal předání nezletilého s cestovním pasem. Návrh odůvodnil tím, že probíhá řízení o určení jeho otcovství k nezletilému, kdy závěry znaleckého posudku svědčí pro otcovství navrhovatele, matka jeho otcovství nepopřela. Nezl. XXX byl již v předchozí době svěřen do pěstounské péče své babičky XXX, mezi rodiči panují napjaté vztahy, pěstounka a matka jsou ochotny umožnit kontakt s nezletilým se značnými obstrukcemi a za předání určitých finančních prostředků. Otec vyjádřil nespokojenost s tím, že kontakty s nezletilým probíhají za přítomnosti pěstounky či matky, dle otce je žádoucí, aby styk probíhal i bez jejich přítomnosti a aby nezletilý započal s výukou německého jazyka. Dle otce dochází k účelovému prodlužování řízení o určení otcovství k nezletilému a ze strany opatrovníka dítěte nejsou činěny úkony k vybudování hlubších vazeb mezi otcem a nezletilým. Otec má zájem o pravidelný kontakt s dítětem, chce mít nezletilého u sebe na více dnů v Německu, proto je třeba, aby ke styku byl nezletilý vybaven cestovním pasem. Dle otce má přednost on jako rodič před péčí pěstounky. Otec má za to, že je na místě vydání předběžného opatření o úpravě styku s nezletilým, když je v zájmu nezletilého, aby došlo k utužování vazeb mezi dítětem a rodičem ve smyslu Úmluvy o právech dítěte. S ohledem na komunikaci mezi otcem a matkou a pěstounkou má za to, že mu bude bráněno ve styku s dítětem, vyjádřil domněnku, že pěstounka i matka s nezletilým manipulují ve snaze zabránit hlubokým vazbám nezletilého k otci.

Ze spisu vedeného u podepsaného soudu pod sp.zn. 24 P 40/2014 bylo zjištěno, že nezletilý XXX, nar. XXX byl spolu se svým bratrem XXX nar. XXX, rozsudkem ze dne 2.7.2015 svěřen do pěstounské péče své babičky XXX, nar. XXX, rozhodnutí o pěstounské péči nabylo právní moci dne 23.7.2015. Z odůvodnění rozhodnutí plyne, že matka nebyla schopna, s ohledem na svůj zdravotní a psychický stav umocněný ještě její drogovou závislostí, péči o děti zajistit, zatímco babička nezletilých tuto péči dlouhodobě řádně o nezletilé zajišťovala a skýtala tak záruky řádné péče o děti. Otec se návrhem ze dne 15.9.2016 domáhal svěřením nezl. XXX do své péče (je řešeno v rámci řízení o úpravu péče a výživy v řízení o určení otcovství) a pro případ, že mu nezletilý nebude svěřen do péče, navrhl úpravu styku s nezletilým do doby jeho nástupu do 1. třídy ZŠ ve stejném rozsahu, jakého se domáhá v rámci návrhu na vydání předběžného opatření.

Ze spisu vedeného u podepsaného soudu pod sp.zn. 11 C 43/2013 bylo zjištěno, že navrhovatel se domáhal proti matce a dítěti určení svého otcovství k nezletilému XXX, nar. XXX. Ve věci vedeného řízení dosud nebylo vydání rozhodnutí, dne 15.9.2016 proběhlo ve věci jednání, v rámci něhož matka a pěstounka uvedly, že jsou připraveny poskytnout součinnost pokud jde o pravidelný styk otce s nezletilým s tím, že ve styku nehodlají bránit, tento probíhá v normální frekvenci, přičemž občas se stalo, že otec přes příslib ke styku nedorazil. Dle matky a pěstounky by měl nezletilý nejprve navázat postupný kontakt s otcem a teprve posléze lze uvažovat o jeho vycestování do zahraničí. Otec poukázal na komplikace v komunikaci ohledně styku, když pěstounka nemluví německy a informace tak jsou se zpožděním otcovi předávány přes matku. V rámci soudního jednání dne 15.9.2016 došlo k souhlasnému prohlášení rodičů o otcovství navrhovatele k nezl. XXX, nar. XXX.

Ze zprávy Pedagogicko – psychologické poradny Pardubice ze dne 28.6.2016 bylo zjištěno, že nezl. XXX dochází do MŠ od září 2015, nástup pro něj nebyl lehký, v MŠ téměř nemluvil, s nezletilým vypomáhala a pracovala osobní asistentka jiného dítěte. Po Vánocích 2015 došlo u nezletilého ke zlepšení, byl na prostředí MŠ již zadaptovaný. Jeho vývoj není opožděný, znalosti odpovídají věku, ale kvůli jazykové a komunikační bariéře je nedokáže použít – byl doporučen osobní asistent na další školní rok. Dále bylo doporučeno vyšetření u klinického logopeda pro podezření na vývojovou dysfázii a nebyla doporučena cílená výuka německého jazyka.

Ze zprávy opatrovníka dítěte ze dne 16.9.2016 bylo zjištěno, že dne 14.1.2016 proběhla z iniciativy otce schůzka v mateřské škole nezletilého za účasti otce, jeho zástupkyně, pěstounky, opatrovníka dítěte, ředitelky MŠ a třídní učitelky nezletilého, jejímž závěrem bylo, že případná výuka německého jazyka a nastavení kontaktů otce s nezletilým proběhne až na základě doporučení Pedagogicko – psychologické poradny a poté, co bude mít otec pronajatý byt v XXX. Otec souhlasil s asistovanými kontakty. Dne 23.2.2016 vyjádřila zástupkyně otce nespokojenost s tím, že dosud neproběhlo vyšetření nezletilého. Asistované kontakty otce s nezletilým neproběhly a otec si byt v XXX nepronajal. Nakonec došlo mezi účastníky k dohodě o kontaktu otce s XXX každých 14 dnů v pátek od 15 do 18 hodin a v sobotu od 10 do 15 hodin s tím, že první kontakt se uskutečnil 13. a 14.3.2016. Matka i pěstounka zdůraznily, že kontaktu otce se synem nebrání, stávalo se ale, že otec na domluvený kontakt nedorazil. Pěstounka se do podání návrhu na vydání předběžného opatření domnívala, že vztahy mezi ní a otcem jsou přátelské, otec dokonce při poslední návštěvě u pěstounky přespal. Otec ani jeho právní zástupkyně se na opatrovníka dítěte s případnou nespokojeností ohledně kontaktů s nezletilým od března 2016 neobrátili. Nezl. XXX nemluví ani nerozumí německy, proto kontaktům s otcem byla přítomna matka či babička. Při poslední otcově návštěvě nechtěl nezletilý s pěstounkou nastoupit do automobilu, který mu chtěl otec ukázat.

Ze zprávy Úřadu pro děti, mládež a rodinu – úřad pro mládež Norimberk ze dne 18.4.2016 bylo zjištěno, že otec se snažil o dohodu o kontaktu s matkou a babičkou, přičemž se stalo, že mu babička odepřela dítě vidět s tím, že má napřed zaplatit. Nezletilý nemluví německy, otec se s dítětem téměř nedorozumí, chtěl by syna vídat bez babičky a matky a brát si ho s sebou do Německa. Otec dosud žádné výživné neplatí, pracuje jako XXX. Otec má k dispozici zařízený 2 pokojový byt, který uzpůsobil potřebám dítěte, ale flexibilně může obstarat i jiný byt. Otci se nezdál být ideální pomalý, pravidelný kontakt s odpovídajícím doprovodem, vzhledem ke vzdálenosti si chtěl nezletilého odvézt hned na delší dobu do Německa.

Podle § 102 odst. 1 o.s.ř. je-li třeba po zahájení řízení zatímně upravit poměry účastníků, nebo je-li po zahájení řízení obava, že by výkon rozhodnutí v řízení posléze vydaného mohl být ohrožen, může soud nařídit předběžné opatření. Podle § 75c odst. 1 o.s.ř. předseda senátu nařídí usnesením předběžné opatření, jestliže bude prokázáno, že je třeba, aby byly zatímně upraveny poměry účastníků a jestliže budou alespoň osvědčeny skutečnosti, které jsou rozhodující pro uložení povinnosti předběžným opatřením.

Podle § 891 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen OZ) rodič, který má dítě v péči, a druhý rodič se spolu dohodnou, jak se rodič, který dítě v péči nemá, bude s dítětem stýkat. Nedohodnou-li se rodiče, nebo vyžaduje-li to zájem na výchově dítěte a poměry v rodině, soud styk rodiče s dítětem upraví. V odůvodněných případech může soud určit místo styku rodiče s dítětem.

Podle § 927 OZ právo stýkat se s dítětem mají osoby příbuzné s dítětem, ať blíže či vzdáleně, jakož i osoby dítěti společensky blízké, pokud k nim dítě má citový vztah, který není jen přechodný, a pokud je zřejmé, že by nedostatek styku s těmito osobami pro dítě znamenal újmu. Také dítě má právo se stýkat s těmito osobami, pokud tyto osoby se stykem souhlasí.

Soud po posouzení návrhu otce na vydání předběžného opatření, jímž se domáhal styku s nezl. XXX v rozsahu dle výroku shora dospěl k závěru, že takový návrh není důvodný. Z dikce ust. §102 odst.1 o.s.ř. plyne, že po zahájení řízení ve věci lze nařídit předběžné opatření, je-li třeba po zahájení řízení zatímně upravit poměry účastníků – má se tak jednat o prozatímní úpravu do doby, než bude ve věci po provedení důkazů a slyšení stran meritorně rozhodnuto. O takový případ se však v posuzované věci nejedná, a to z následujících důvodů. Předně je třeba uvést, že dosud probíhá řízení o určení otcovství k nezl. XXX, s nímž je zároveň spojeno řízení o úpravě péče a výživy nezletilého. Vzhledem k tomu, že v rámci vedeného řízení došlo k určení otcovství souhlasným prohlášením rodičů až dne 15.9.2016, lze na navrhovatele teprve od tohoto okamžiku pohlížet jako na otce, jemuž náleží práva a povinnosti vyplývající z rodičovské odpovědnosti k nezl. XXX. Do té doby navrhovateli nepříslušelo právo domáhat se soudní cestou úpravy styku s nezletilým, neboť ve smyslu ust. §891 OZ takové právo náleží toliko rodiči (koho považuje zákon za otce je vymezeno občanským zákoník na základě zákonných domněnek - k tomu srovnej náleze Ústavního soudu sp.zn. II. ÚS 868/12 ze dne 12.4.2012). Zároveň v té době navrhovatel nesplňoval ani podmínky pro úpravu styku s nezletilým ve smyslu ust. §927 OZ, neboť není pro dítě osobou blízkou, kdy by nedostatek kontaktu s navrhovatelem představoval pro dítě újmu (nezletilý nemá k navrhovateli vybudovanu žádnou citovou vazbu). Pokud do doby určení otcovství k nezletilému styk s navrhovatelem probíhal či započal, jednalo se toliko o dobrou vůli matky, když do té doby byl styk navrhovatele s nezletilým právně nevymahatelný. O úpravě styku otce s dítětem tak lze uvažovat až od doby jeho právního otcovství, tedy od 15.9.2016. Ve

stejný den otec zároveň podává návrh na vydání předběžného opatření o úpravu styku s nezletilým – vzhledem k tomu, že ze zpráv uvedených výše nebylo zjištěno, že by matka či pěstounka styku otce s nezl. XXX bránily (naopak mezi stranami panovala již od března 2016 dohoda o postupném a pravidelném styku), neshledal soud podmínky pro vyhovění podanému návrhu, neboť nebylo prokázáno, že je třeba zatímně upravit poměry účastníků.

Nad rámec potřeb odůvodnění soud pouze poznamenává, že ve věci nastavení a realizace kontaktů otce s dítětem bude třeba postupovat citlivě k potřebám a osobnosti dítěte při respektování jeho vazeb na rodinné příslušníky a polorodého bratra s přihlédnutím k jazykové bariéře mezi nezletilým a otcem - kontakty tak bude třeba nastavit pravidelné nejprve v kratších časových úsecích v bezpečném prostředí pro nezletilého zřejmě za asistence dalších osob (ať již matky či pěstounky, popř. dětského psychologa, sociálního pracovníka apod.).

P o u č e n í :

Proti tomuto usnesení lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení, písemně, čtyřikrát, ke Krajskému soudu v Hradci Králové prostřednictvím soudu podepsaného.

V Pardubicích dne 20. září 2016

JUDr. Lucie Lubasová v.r.
předsedkyně senátu